

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **Rozhlas a televízia Slovenska**, so sídlom v Bratislave, Mýtna 1, IČO: 47 232 480, zastúpeného advokátskou kanceláriou *Procházka & partners, spol. s r.o.*, so sídlom v Bratislave, Búdková 4, IČO: 36 854 948, za ktorú koná advokát doc. JUDr. Radoslav Procházka, PhD., JSD, proti odporcovi: **Rada pre vysielanie a retransmisiu**, so sídlom v Bratislave, Dobrovičova 8, P. O. Box 155, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí odporcu č. RP/112/2011 zo dňa 20. decembra 2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporcu č. RP/112/2011 zo dňa 20. decembra 2011 **vo výroku II.**, ktorým bolo konštatované porušenie ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov tým, že dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. odvysielal v rámci programovej služby Dvojka program *Večer pod lampou*, ktorý spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasiahol do ľudskej dôstojnosti prokurátora M. Valašíka, E. Cervanovej a forenzného psychológa G. Dobrotku, za čo bola navrhovateľovi uložená sankcia – pokuta vo výške 50 000 € podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z. z., **potvrdzuje.**

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporcu č. RP/112/2011 zo dňa 20. decembra 2011 **vo výroku I.**, ktorým bolo konštatované porušenie ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona

č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov tým, že dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. odvysielal na programovej službe Dvojka program *Večer pod lampou*, súčasťou ktorého bola diskusia o kauze *Cervanová*, ktorou došlo k nezabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci programovej služby, za čo bola navrhovateľovi uložená sankcia – odvysielat' oznam o porušení zákona podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., **p o s t u p u j e** Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne a miestne príslušnému.

O d ô v o d n e n i e :

Odporca napadnutým rozhodnutím č. RP/112/2011 zo dňa 20. decembra 2011 (vydaným v správnom konaní č. 439-PLO/O-5414/2011) konštatoval porušenie povinností zo strany navrhovateľa podľa:

- I. ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 308/2000 Z. z.) tým, že dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. odvysielal na programovej službe Dvojka program *Večer pod lampou*, súčasťou ktorého bola diskusia o kauze *Cervanová*, ktorou došlo k nezabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci programovej služby, za čo bola navrhovateľovi uložená sankcia – odvysielat' oznam o porušení zákona podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z.,
- II. ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. odvysielal v rámci programovej služby Dvojka program *Večer pod lampou*, ktorý spôsobom svojho spracovania a svojim obsahom zasiahol do ľudskej dôstojnosti prokurátora M. Valášika, E. Cervanovej a forenzného psychológa G. Dobrotku, za čo bola navrhovateľovi uložená sankcia – pokuta vo výške 50 000 € podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z. z.

Odporca v odôvodnení rozhodnutia po prepise programu *Večer pod lampou* odvysielaného v rámci programovej služby Dvojka dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. **k bodu I.** výroku rozhodnutia uviedol, že kauza *Cervanová* je rozsiahla, verejnosťou diskutovaná téma, ktorá sa týka širokého okruhu osôb; vzhľadom na kontroverznosť kauzy

existujú rôzne názory na jej priebeh a ukončenie. V predmetnom vydaní programu *Večer pod lampou* bola táto kauza prezentovaná z pohľadu odsúdených, jedného z ich obhajcov, súdneho lekára, žurnalistov a politika, ktorí všetci poukazovali na nezákonnosť vyšetrovania a celého procesu. Naznačovali, že malo ísť o justičný omyl, a teda boli odsúdení nevinní ľudia. V súvislosti s neprítomnosťou sudcov, prokurátora, vyšetrovateľov, svedkov (ktorí sa do programu *Večer pod lampou* nedostavili pre nezbavenie povinnosti mlčanlivosti alebo pre nezaujím zúčastniť sa programu) odporca uviedol, že navrhovateľ mal už pred odvysielaním programu vedomosť od hostí o tom, že sú viazaní mlčanlivosťou, a teda že dvaja oslovení sudcovia, vyšetrovateľ a prokurátor pravdepodobne pozvanie do programu odmietnu. Účastník si bol tejto skutočnosti vedomý, a preto je jeho argumentácia o uplatnení inštitútu prázdneho kresla bezpredmetná. Podľa odporcu inštitút prázdneho kresla sa využíva v situácii, keď hosť svoju účasť v diskusii prijme, no napriek tomu sa následne diskusie nezúčastní, hoci mu v tom nebránia objektívne skutočnosti a svojim dobrovoľným rozhodnutím nezúčastniť sa spôsobuje obštrukcie. Konštatovanie moderátora: „Dobre, svoju povinnosť sme si ale splnili, že oni neprišli je ich vec, ich právo, našou vecou a naším právom je pokračovať aj bez nich“ nemá oporu v zákone a takýto postup nie je ani v súlade s inštitútom prázdneho kresla. Odmietnutie pozvania oslovených hostí do diskusie neoprávňovalo navrhovateľa na jednostranné prezentovanie názorov tak v programe ako aj v rámci programovej služby. Z objektívnych dôvodov je podľa názoru odporcu pochopiteľné, že napríklad korunní svedkovia nemajú záujem diskutovať v živom vysielaní a byť priamo konfrontovaní s ľuďmi, ktorí na základe ich svedeckých výpovedí boli odsúdení na trest odňatia slobody. Ak sa navrhovateľ rozhodol zaradiť do vysielania tak závažnú tému, akou je kauza *Cervanová*, bolo jeho povinnosťou náležite sa na takéto vysielanie pripraviť.

Odporca dospel k záveru, že v záujme súladu vysielania s ustanovením § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. bolo zo strany navrhovateľa potrebné zabezpečiť, aby v rámci programovej služby *Dvojka* bola v približne rovnakom rozsahu ako v napadnutom programe a v primeranej časovej nadväznosti divákovi prezentovaná oficiálna verzia kauzy *Cervanová* a aby bol divák oboznámený s argumentáciou a závermi súdu vynesými v odsudzujúcich rozsudkoch. Rada v období od 1. januára 2011 do 5. septembra 2011 nezaznamenala v rámci monitorovaných programov (O 5 minút 12, Reportéri, Komentáre, Správy STV) také informácie a v takom rozsahu, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že navrhovateľ zabezpečil všestrannosť informácií a názorovú pluralitu. Informácie súvisiace s kauzou *Cervanová* boli obsiahnuté len v spravodajskom programe

Správy STV dňa 17. februára 2011, kedy bol odvysielaný príspevok „*Pochybnosti v kauze Cervanová*“, ktorý informoval o tom, že dvaja z odsúdených absolvovali detektor lži s výsledkom, že s vraždou nemajú nič spoločné. Program Správy STV zo dňa 6. júna 2011 sa okrajovo týkal kauzy *Cervanová*, keď bolo spomenuté meno sudcu angažovaného v danej kauze, ktorý bol v čase odvysielania predmetného programu Správy STV jedným z kandidátov na post riaditeľa NBÚ. Dňa 4. septembra 2011 bola kauza *Cervanová* okrajovo spomenutá v programe Správy STV v príspevku „*Jednoznačnejší zákon*“, ktorý informoval o možnej zmene zákonných pravidiel komentovania právoplatných rozsudkov. Navyše, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky z vlastného podnetu poskytla po odvysielaní predmetného programu rozsiahle písomné stanovisko, ktoré bolo reakciou na jeho obsah, a ktoré mohlo byť verejnosti prezentované v rámci programovej služby Dvojka ako jeden z postojov k danej kauze, opačný ako tie prezentované hosťami v programe *Večer pod lampou* a poskytnutý vierohodným a relevantným zdrojom.

Každý z prítomných odsúdených tak samostatne, bez akéhokoľvek zásahu či usmernenia moderátora prezentoval svoj pohľad na vyšetrovanie a súdny proces. Moderátor vyjadrenia nekomentoval, nekonfrontoval prítomných hostí s oficiálnou, súdmi právoplatne potvrdenou verziou danej kauzy a nepriniesol ani iný, nestranný, nezaujatý pohľad na kauzu, a program z hľadiska prezentovania všestrannosti informácií a názorovej plurality nevyvažoval. Vo vydaní programu *Večer pod lampou* došlo na časovej ploche cca tri hodiny vysielacieho času k jednostrannému prezentovaniu kauzy *Cervanová*, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. Vzhľadom na dĺžku trvania diskusie, závažnosť diskutovanej témy, obsah vyjadrení hostí programu ako aj samotného moderátora a spôsob vedenia diskusie je porušenie citovaného ustanovenia natoľko závažné, že je potrebné informovať verejnosť o protiprávnom konaní navrhovateľa prostredníctvom odvysielania oznamu o porušení zákona pred tromi najbližšími vydania programu *Večer pod lampou*.

V odôvodnení rozhodnutia **k bodu II.** výroku odporca uviedol, že program mohol svojím obsahom a spôsobom spracovania zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti L. Cervanovej, forenzného psychológa G. Dobrotku a prokurátora M. Valašíka. Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti patrí medzi základné ľudské práva a slobody. Jedným z dôvodov možného zásahu **do ľudskej dôstojnosti L. Cervanovej** sa môže javiť prítomnosť odsúdených v diskusii. V tejto súvislosti je potrebné vziať do úvahy kontroverzný pohľad na kauzu *Cervanová*

a zároveň takto informovať verejnosť o údajnej rozporuplnosti daného prípadu a o skutočnosti, že mohlo dôjsť k justičnému omylu. Prítomnosť odsúdených v diskusii však bola odôvodnená nielen právom verejnosti na informácie o danej kauze z pohľadu odsúdených, súdom ustanoveného patológa, ale aj z dôvodu existencie práva vysielateľa vysielat' v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. slobodne a nezávisle. Právo na slobodu prejavu však nie je absolútne a možno ho uplatňovať len do tej miery, kým jeho uplatnením nedôjde k neodôvodnenému a neprimeranému zásahu do práva iného subjektu. Odporca citoval rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 7/96 a Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 357/96, sp. zn. IV. ÚS 154/96. Odporca vyhodnotil zásah do ľudskej dôstojnosti zosnulej E. Cervanovej spôsobom spracovania predmetného programu a spôsobom vedenia diskusie moderátorom (ktorý pripustil, aby celý obsah programu smeroval viac-menej k obhajobe odsúdených a k poukazovaniu na údajnú nezákonnosť vyšetrovania a súdneho procesu). Z odôvodnení rozsudkov neboli v rámci programu prezentované žiadne tézy, konštatovania ani závery súdov vyslovené v právoplatných rozsudkoch súdov. Zosnulá E. Cervanová bola podľa právoplatných rozsudkov obeťou vraždy, ktorú spáchali konkrétne, v diskusii prítomné, osoby. Primárnym účelom predmetnej diskusie nebolo hľadanie pravdy, alebo aspoň konfrontácia rôznych názorov na kauzu *Cervanová*, ale jednostranné prezentovanie faktov v prospech odsúdených. Jednostranné informácie prezentované v programe *Večer pod lampou* boli spracované necitlivo. Absentovalo prejavenie rešpektu zosnulej E. Cervanovej. Moderátor ponechal osobám, právoplatne odsúdeným za jej vraždu, priestor na prezentovanie ich verzie skutkového stavu bez toho, aby tieto vyjadrenia doplnil a vyvážil argumentmi a závermi súdu vyslovenými v právoplatných rozsudkoch.

Odporca odôvodnil zásah do **ľudskej dôstojnosti prokurátora M. Valašíka** tým, že prokurátor M. Valašík bol jedným z hostí diskusie M. Mojžišom označený za osobu, ktorá sa pokúsila o trojnásobnú vraždu. Po odvysielaní zvukového záznamu, ktorého obsahom bola časť záverečnej reči prokurátora zo septembra 1982 (v ktorom prokurátor navrhoval pre troch obžalovaných z vraždy E. Cervanovej trest smrti), jeden z hostí identifikoval prokurátora M. Valašíka. Odsúdený Andrášik k záznamu dodal, že keď konanie na prvom stupni neskončilo ich odsúdením na trest smrti, prokurátor sa odvolal. Odporca uviedol, že už samotné sprostredkovanie zvukového záznamu môže na diváka pôsobiť šokujúco, najmä v súčasnej dobe, keď sa na území Slovenskej republiky aj v okolitých krajinách trest smrti nepripúšťa. Napriek tomu odporca je toho názoru, že odvysielanie zvukového záznamu

záverečného návrhu prokurátora možno odôvodniť právom verejnosti byť informovaný a jeho samotné odvysielanie nebolo spôsobilé zasiahnuť do práva prokurátora M. Valašíka na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Avšak, za takýto zásah možno považovať krátke, emotívne vyjadrenie M. Mojžiša, ktoré odvysielanie nebolo nevyhnutné s cieľom informovať verejnosť o otázkach verejného záujmu. Označenie osoby zainteresovanej v trestnoprávnej kauze ako predstaviteľ orgánu činného v trestnom konaní ako osoby zodpovednej z pokusu o trojnásobnú vraždu je v tak závažnej diskusii akou je kauza *Cervanová* neprofesionálne a neprimerané. Obsah vyjadrenia je závažný a intenzívny, zasahujúci do dobrého mena a ľudskej dôstojnosti M. Valašíka. Došlo tým k porušeniu ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.

Odporca odôvodnil zásah do **ľudskej dôstojnosti forenzného psychológa G. Dobrotku**, už zosnulého, tým, že bol označený za zvláštneho psychológa – psychopata, že ako pedagóg „*rozprával s veľkým gustom, ako každého treba obesiť a ako spoločnosť treba deratizovať a tak a vôbec on veľmi rád rozprával o tom, že komu všetkému vybavil slučku*“. Host' programu F. Šebej uviedol, že G. Dobrotka sa totálne spreneveril funkcii forenzného psychológa, neskúmal obvinených z psychologického hľadiska, ale ich nútil priznať sa, sám prichádzal s vyšetrovacími verziami, ktoré ponúkal vyšetrovateľom. Na adresu G. Dobrotku tiež odznelo, že v prípade jedného z obvinených, ktorý s ním ako s psychológom odmietol komunikovať, vypracoval napriek tomu podrobný psychologický posudok, v ktorom ho označil za sociopata s beznádejnou sociálnou prognózou, pričom práve od sociálnej prognózy závisel druh trestu. Takúto prognózu, podľa vyjadrenia host'a programu, G. Dobrotka uviedol v troch alebo štyroch prípadoch s tým, že vedel, že „*vlastne sa ako psychológ podpisuje pod rozsudky smrti*“. V priebehu súdneho procesu bol G. Dobrotka konfrontovaný s uvedenými závermi svojich psychologických posudkov a na otázku, ako je možné, že sociálne prognózy týchto osôb sa nenaplnili, G. Dobrotka údajne reagoval slovami „*ups, tak nevyšlo, pomýlili sme sa*“. Podľa odporcu je obsah uvedených vyjadrení pomerne závažný, zasahujúci do ľudskej dôstojnosti G. Dobrotku. V prípade, ak ich zaradenie do programu nie je z hľadiska informovania verejnosti nevyhnutné, odvysielanie uvedených informácií bez sledovania účelu informovať verejnosť o otázkach verejného záujmu možno považovať za konanie, ktorého zámerom je zatriktívnenie vysielania a tým upútania diváka neprimeraným spôsobom. Ide o subjektívne, jednostranné a nepodložené tvrdenia, ktoré úmyselne prezentovali G. Dobrotku negatívne. Konanie a vyjadrenia boli v programe prezentované tretími osobami, je teda otázne, či sú vôbec pravdivé a vierohodné.

Odporca pri určovaní výšky pokuty zohľadnil:

- závažnosť správneho deliktu,
- mieru zavinenia (objektívna zodpovednosť za správny delikt bez ohľadu na zavinenie),
- rozsah a dosah vysielania (navrhovateľ je celoplošným vysielateľom),
- trvanie a následky porušenia povinnosti (program bol vysielaný dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod., t.j. v hlavnom vysielacom čase, trval cca tri hodiny vysielacieho času).

Proti tomuto rozhodnutiu odporcu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok, v ktorom navrhol rozhodnutie odporcu zrušiť podľa „§ 250 ods. 2 písm. a/ až e/“ Občianskeho súdneho poriadku (správne má byť § 250j ods. 2 písm. a/ až e/, pozn.). V prípade **výroku I.** rozhodnutia odporcu (porušenie § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.) ide podľa navrhovateľa o nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko neboli splnené pojmové znaky porušenia povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. Absencia všestrannosti a názorovej plurality sa musí týkať vysielanej programovej služby, v danom prípade celej Dvojky, vysielanej navrhovateľa. Z povahy veci je podľa navrhovateľa vylúčené, aby k porušeniu citovaného ustanovenia došlo jedným konkrétnym odvysielaným programom. Navrhovateľ si odvysielaním predmetnej relácie plnil svoju zákonnú povinnosť šíriť informácie a názory v otázkach verejného záujmu, a to spôsobom, ktorý v danej veci nijako neprekročil mantinely informačnej slobody, ktorej je nositeľom.

Navrhovateľ vyvinul primerané úsilie na to, aby v odvysielanej relácii poskytol priestor všetkým relevantným aktérom prípadu – odsúdení, ich obhajca, súdny lekár, žurnalista, forenzný psychológ, sudcovia, prokurátori a vyšetrovateľ. Skutočnosť, že niektorí z nich sa relácie nezúčastnili, nemôže byť navrhovateľovi na ujmu a nemôže znamenať obmedzenie možnosti navrhovateľa diskusiu s ostatnými hosťami odvysielateľ. Je súčasťou povahy konfliktnej témy, že nie všetko sa musí každému páčiť a že nie všetky vyjadrenia oslovených si zaslúžia všeobecný súhlas. V rámci programovej služby môžu byť vyslovené aj názory, ktoré sú šokujúce, mylné alebo inak nedokonalé.

Ďalej navrhovateľ namietal, že výrok rozhodnutia je v rozpore s jeho odôvodnením, rozpor medzi zistením skutkového stavu a obsahom spisov. V administratívnom spise chýba

databáza spoločnosti Slovakia Online, s.r.o., na základe ktorej odporca vyhodnocoval, či došlo k zabezpečeniu názorovej plurality a všestrannosti informácií. Preto nemožno akceptovať záver odporcu vykonaný na základe niečoho, čo nie je súčasťou administratívneho spisu a s čím sa ako s dôkazom nemohol navrhovateľ oboznámiť a vyjadriť sa k nemu. Navrhovateľ tiež namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, pretože odporca rozhodol o porušení § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. len na základe troch dôkazov – záznamu vysielania na DVD nosičoch, prepisu vysielania a vyjadrenia navrhovateľa. Tieto závery považuje navrhovateľ za nedostatočné pre záver o tom, že celá programová služba Dvojka nezabezpečuje všestrannosť informácií a názorovú pluralitu. Podľa navrhovateľa je rozhodnutie odporcu aj zmätočné a nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, čo spočíva v tom, že podľa výroku rozhodnutia mal navrhovateľ porušiť povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z., a narušiť všestrannosť informácií a názorovej plurality celej programovej služby Dvojka odvysielaním diskusie o kauze *Cervanová*, v odôvodnení odporca konštatuje, že k porušeniu došlo inak – nezabezpečením, aby bola kauza *Cervanová* vo vysielaní programovej služby Dvojka v primeranom rozsahu a v časovej nadväznosti vysvetlená divákovi i z pohľadu oficiálneho vyšetrovania. V tejto súvislosti navrhovateľ citoval rozhodnutie publikované v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 3/2003.

Navrhovateľ namietal, že zo zápisnice o hlasovaní odporcu zo dňa 20. decembra 2011 vyplýva, že odporkyňa rozhodla len o výroku napadnutého rozhodnutia, pričom nerozhodla o odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku. Podľa názoru navrhovateľa o odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku rozhodla kancelária odporcu, teda nie odporca, čo je zásadnou vadou majúcou vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru navrhovateľa len na zasadnutí Rady (odporcu) je možné zákonným mechanizmom (hlasovaním) kreovať vôľu rady ako kolektívneho orgánu, a teda relevantne rozhodovať v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. o výroku, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku. Tieto náležitosti rozhodnutia – výrok, celé odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku – musia byť podľa navrhovateľa súčasťou zápisnice o hlasovaní.

Navrhovateľ v prípade **výroku II.** (porušenie § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.) napadnutého rozhodnutia odporcu namietal nesprávne právne posúdenie veci. Ľudská dôstojnosť je primárne predmetom občianskoprávnej ochrany podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ochrany pred neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti sa poškodený môže

domáhať v prvom rade civilnou žalobou o ochranu osobnosti. Podľa navrhovateľa je zrejmé, že ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. nemá suplovať túto občianskoprávnu ochranu, ale má slúžiť ako administratívny nástroj umožňujúci ukladať sankcie výlučne vo vzťahu k programovej službe alebo programu, ak ten svojím spracovaním a svojím obsahom zasahuje do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby. Predmetom posúdenia musí byť podľa navrhovateľa celý program alebo programová služba a nie jednotlivý výrok. Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu nie je zrejmé, v čom konkrétne spôsob spracovania programu „*Večer pod lampou*“ mal zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti E. Cervanovej. Vo vzťahu k M. Valášikovi a G. Dobrotkovi odporca vychádzal z dvoch výrokov, ktoré sa netýkali ľudskej dôstojnosti uvedených osôb. Podľa navrhovateľa sa odporca rozhodol suplovať občianskoprávnu ochranu dobrého mena a povesti fyzických osôb a túto skryť pod administratívnu sankciu, ktorá má byť uložená k programu ako celku, bez uvedenia dôvodov. Jeho výklad ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. nie je v súlade s čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti navrhovateľ uvedené právne normy citoval spolu s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 28/96.

Navrhovateľ uviedol, že kauza *Cervanová* je mimoriadne závažná z hľadiska verejného záujmu. Len v slovenských médiách bola v rokoch 2007-2011 uvádzaná celkovo 551 krát, o kauze publikovala svoje osobné spomienky a výňatky zo súdnych spisov matka poškodenej, príbeh medičky Cervanovej bol na spôsob voľnej adaptácie aj filmovo spracovaný (*Bolero*, r. 2004, réžia F. A. Brabec), rozsiahle správy v masmédiách. Podstata tejto kauzy je podľa navrhovateľa verejnosti široko známa a netreba ju nijako predstavovať »opakovaním jej „oficiálnej“ verzie autorizovanej justičnými orgánmi«. Verejnosť má podľa navrhovateľa dostatočné informácie o skutkovom stave. Zo strany diskutujúcich hostí išlo o výroky smerujúce proti mocenskému aparátu obdobia neslobody pred rokom 1989, nešlo o žiadne nové hodnotiace úsudky alebo tvrdenia. Skutočnosť, že nejakú otázku súd právoplatne rozhodol, nezbavuje médiá možnosti reflektovať tieto otázky, resp. umožniť reflektovať tieto otázky aj širšou verejnosťou, nielen v úzkom okruhu zainteresovaných. Podľa navrhovateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti nemohlo dôjsť tým, že sa navrhovateľ pokúsil dať priestor pre hľadanie pravdy a nielen prečítať odôvodnenie rozsudku.

Podľa navrhovateľa sloboda prejavu sa uplatňuje nielen vo vzťahu k informáciám a myšlienkam, ktoré sa nepokladajú za urážlivé, ale aj k tým, ktoré urážajú, šokujú alebo

znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva. Vyžaduje si to pluralizmus, znášanlivosť a veľkorysosť, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej spoločnosti. Navrhovateľ trvá na tom, že program ako celok svojim spracovaním a obsahom nemohol porušiť povinnosť podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. išlo len o hodnotové úsudky o pravdivých skutkových informáciách. Navrhovateľ tiež namietal nedostatočné odôvodnenie sankcie.

Navrhovateľ, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, na pojednávaní 27. februára 2013 uviedol, že daným programom nedošlo k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd Ľ. Cervanovej a pánov Dobrotku a Valašíka, pretože v relácii odsúdení za vraždu Ľ. Cervanovej dostali priestor k veci sa retrospektívne vyjadriť. Navrhovateľ trval na tom, že spôsob spracovania programu bol v poriadku aj keď bol neštandardný a vyvolal kontroverzie. Pokiaľ ide o výšku pokuty, považuje ju za neprimerane vysokú a nedostatočne odôvodnenú; nebolo zohľadnené, že ide o program vysielaný v nočných hodinách a určený pre náročnejšieho diváka.

Odporca v písomnom vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľa navrhol svoje rozhodnutie potvrdiť. Obsah vysielania programovej služby Dvojka je pre navrhovateľa všeobecne známy, keďže ide o jeho vysielanie, a preto tvrdenie, že nemal možnosť sa oboznámiť s jeho obsahom a vyjadriť sa k nemu, je účelové a zavádzajúce. Už v oznámení o začatí správneho konania bol navrhovateľ vyzvaný, aby v súlade s § 32 ods. 2, ods. 3, § 33 ods. 1, § 34 ods. 3 Správneho poriadku navrhol dôkazy a vyjadril sa k predmetu správneho konania, tiež bol vyzvaný na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia. Je zrejmé, že navrhovateľ bol od počiatku správneho konania poučený o jeho procesných právach a vedel, čo v danom štádiu konania tvorí podklad pre rozhodnutie. Je nepochybné, že odporca sa oboznámil s vysielaním celej programovej služby Dvojka v danom rozsahu, keď na s. 28 rozhodnutia uviedla programy, v ktorých zaznamenala zmienku o kauze Cervanová.

Odporca v písomnom vyjadrení ďalej uviedol, že tvrdenie navrhovateľa, že o odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku rozhoduje iný subjekt ako odporca (navrhovateľ mal zrejme na mysli Kanceláriu Rady), je mylné a ničím nepodložené. Podľa navrhovateľovej mylnej predstavy Rada najprv rozhodne len o výroku bez akýchkoľvek dôvodov a následne iný subjekt „rozhodne“ o odôvodnení a poučení. Skutočnosť, že písomné vyhotovenie odôvodnenia nie je súčasťou uznesenia o hlasovaní odporcu uvedeného v zápisnici, má úplne logický dôvod – písomné vyhotovenie rozhodnutia totiž v deň

hlasovania odporcu ešte neexistovalo. Podľa navrhovateľovej predstavy by asi odporca mal v deň svojho zasadnutia vypracovať celé rozhodnutie (resp. 20-40 rozhodnutí, ktoré na svojom zasadnutí prijme) vrátane jeho odôvodnenia a poučenia. Takáto predstava však absolútne nezodpovedá rozhodovacej praxi správnych orgánov a nemá oporu ani v právnom poriadku. Je pravdou, že písomné vyhotovenie rozhodnutí odporcu administratívne zabezpečuje Kancelária Rady, avšak písomné vyhotovenie rozhodnutia nie je výsledkom rozhodovacej činnosti Kancelárie Rady. Do písomného vyhotovenia rozhodnutia sú premietnuté výlučne tie dôvody, ktoré odporcu viedli k prijatiu predmetného rozhodnutia. Navyše, navrhovateľ si mohol vypočúť ústne odôvodnenie rozhodnutia na zasadnutí odporcu. Poučenie nie je prejavom rozhodovacej činnosti správneho orgánu, ale je povinnou náležitosťou rozhodnutia vyplývajúcou zo Správneho poriadku. Preto odporca o poučení nehlasuje.

Odporca podrobne na stranách 30-35 rozhodnutia uviedol, v čom bol spôsob spracovania predmetného programu protiprávny. Odporca si uvedomuje závažnosť a význam kauzy *Cervanová*, a preto by navrhovateľ mal pri jej prezentovaní vo vysielaní o to viac dbať na zodpovedné a vyvážené informovanie o nej. Odporca nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že verejnosť má dostatočné informácie o skutkovom stave danej kauzy, a preto jej netreba tieto fakty opakovať. Skutočnosť, že určitá téma môže byť v dôsledku jej masívnej medializácie všeobecne známa verejnosti, nezbavuje navrhovateľa povinnosti oboznámiť verejnosť so všetkými podstatnými faktami. Tvrdenie navrhovateľa, že sporné vyjadrenia smerujúce k osobám M. Valašíka a G. Dobrotku, neboli žiadnymi novými hodnotiacimi úsudkami alebo tvrdeniami alebo že išlo o úsudky založené na skutkových okolnostiach, považuje odporca za bezpredmetné. M. Valašík bol nepriamo označený za vraha, a to vo vysielaní verejnoprávneho vysielateľa a za prítomnosti štyroch odsúdených v danej kauze za znásilnenie a vraždu L. Cervanovej. Takéto vyjadrenie, aj keď krátke, nebolo v priebehu programu nijako objektivizované, a preto ho nemožno považovať za primerané, ale za difamujúce v takej miere, ako to predpokladá § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.

Odporca pri hodnotení skutkového stavu pomeriaval a hodnotil mieru zásahu do ľudskej dôstojnosti cez prizmu naplnenia práva na slobodu prejavu. Rada nesankcionovala navrhovateľa za to, že predmetný program ako taký, s daným obsadením hostí a danou témou, bol odvysielaný, ale za to, že v ňom odzneli výroky, zakladajúce vzhľadom na kontext, celkový obsah a spôsob spracovania programu rozpor s § 19 ods. 1 písm. a/ zákona

č. 308/2000 Z. z. Odporca vzhľadom na už spáchané správne delikty navrhovateľom bol povinný pristúpiť k uloženiu sankcie vo forme pokuty. Navrhovateľ v plnej miere pokračuje v (nielen ekonomických) aktivitách svojho právneho predchodcu Slovenskej televízie. Je preto sankcionovateľným subjektom za porušenie zákonných povinností jeho právneho predchodcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z. preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu, ako aj postup, ktorý mu predchádzal, a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa v časti výroku II. rozhodnutia odporcu nie je dôvodný, v časti výroku I. rozhodnutia odporcu je potrebné vec postúpiť Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne a miestne príslušnému. Rozhodol na pojednávaní dňa 27. februára 2013 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v časti výroku I. rozhodnutia odporcu, ktorým bolo konštatované porušenie ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. odvysielal na programovej službe Dvojka program *Večer pod lampou*, súčasťou ktorého bola diskusia o kauze *Cervanová*, ktorou došlo k nezabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci programovej služby, za čo bola navrhovateľovi uložená sankcia – odvysielat' oznam o porušení zákona podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., dospel k záveru, že v tejto časti vec nepatrí do právomoci Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa ustanovenia § 64 ods. 6 veta pred bodkočiarkou zákona č. 308/2000 Z. z. proti rozhodnutiu o uložení sankcie podľa odseku 1 písm. c/ až e/ (teda pri uložení sankcií – pozastavenie vysielania alebo poskytovania programu alebo jeho častí, pokuta, odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti) možno podať opravný prostriedok na najvyšší súd do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia rady; v prípade ostatných sankcií uvedených v písmenách a/, b/ (upozornenie na porušenie zákona, odvysielanie oznamu o porušení zákona) nie je daná právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V časti výroku I. rozhodnutia odporcu č. RP/112/2011, ktorým bola uložená sankcia – odvysielanie oznamu o porušení zákona, je daná právomoc Krajského súdu v Bratislave v zmysle ustanovení § 246 ods. 1, § 246a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý v tejto časti bude konať a rozhodne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa ustanovenia § 250d ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku Krajskému súdu v Bratislave postúpil vec v časti výroku I. rozhodnutia odporcu č. RP/112/2011, ktorým bolo konštatované porušenie ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 23. júna 2011

o cca 20:15 hod. odvysielal na programovej službe Dvojka program *Večer pod lampou*, súčasťou ktorého bola diskusia o kauze *Cervanová*, ktorou došlo k nezabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci programovej služby, za čo bola navrhovateľovi uložená sankcia – odvysielat' oznam o porušení zákona podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., a to po právoplatnosti tohto rozsudku.

K výroku II. rozhodnutia odporcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že zo súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu č. 439-PLO/O-5414/2010, vyplýva, že odporca navrhovateľovi dňa 19. septembra 2011 oznámil začatie správneho konania vo veci možného porušenia § 16 ods. 3 písm. a/ a § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že v rámci programovej služby Dvojka dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. odvysielal program *Večer pod lampou*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci vysielanej programovej služby a ktorý spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom mohol zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti prokurátora M. Valašika, E. Cervanovej a forenzného psychológa G. Dobrotku. Súčasťou oznámenia o začatí správneho konania bol prepis / popis skutkového stavu k predmetnému správne konaniu. V oznámení odporca navrhovateľa vyzval, aby sa k predmetu správneho konania vyjadril a navrhol dôkazy podľa § 32 ods. 2 a ods. 3, § 33 ods. 1, § 34 ods. 3 Správneho poriadku; zároveň ho vyzval na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia, ktorými boli záznam vysielania programu *Večer pod lampou* zo dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. a prepis / popis skutkového stavu k predmetnému správne konaniu. Navrhovateľ bol poučený o možnosti nahliadnuť do administratívneho spisu v zmysle § 23 ods. 1 Správneho poriadku. Navrhovateľ oznámenie o začatí správneho konania prevzal 26. septembra 2011.

Navrhovateľ sa k začatiu konania vyjadril listom zo 4. októbra 2011, v ktorom v podstate preniesol zodpovednosť za program *Večer pod lampou* na dodávateľa programu W PRESS, a.s. Dramaturgia programu bola definovaná scenárom, ktorý dodávateľ W PRESS, a.s. vrátane účinkujúcich osôb predložil na schválenie navrhovateľovi. Dodávateľ sa zaviazal rešpektovať pri realizácii priameho prenosu schválený scenár, ktorý bude v súlade so zákonom č. 308/2000 Z. z., č. 318/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov a ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pri prevencii pred porušovaním právnych predpisov upravujúcich konanie v zmysle ustanovenia § 3 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z. z. navrhovateľ

vykonal všetky svoje povinnosti smerujúce k zabezpečeniu redakčnej zodpovednosti pri odvysielaní dotknutej relácie, na čo upozornil aj dodávateľa programu W PRESS, a.s. Podľa názoru navrhovateľa preto nebolo možné vyvodiť záver, že navrhovateľ sa odvysielaním programu *Večer pod lampou* zo dňa 16. júna 2011 (správne má byť z 23. júna 2011, pozn. súdu) dopustil porušenia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a/ a § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. Navrhovateľ navrhol správne konanie zastaviť, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu. Vykonanie dôkazov nenavrhol, k podkladom rozhodnutia sa nevyjadril. Nahliadnutie do administratívneho spisu nežiadal. Právny zástupca navrhovateľa až po vydaní rozhodnutia odporcu dňa 26. januára 2012 nahliadol do administratívneho spisu a bola mu z neho vyhotovená fotokópia podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku.

Navrhovateľ je verejnoprávna, národná, nezávislá, informačná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia, ktorá poskytuje službu verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania [§ 2 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 532/2010 Z. z.)].

Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 písm. b/ zákona č. 532/2010 Z. z. programovú službu Rozhlasu a televízie Slovenska tvoria spravodajské, publicistické, dokumentárne, dramatické, hudobné, športové, zábavné a vzdelávacie programy, programy pre deti a mládež a iné programy, ktoré poskytujú **nestranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie** o dianí v Slovenskej republike i v zahraničí na slobodné utváranie názorov.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keď navrhovateľ ako verejnoprávne médium túto kauzu a diskusiu o nej zaradil do vysielacieho času, tak vzhľadom na jej pertraktovanosť bolo nevyhnutné spracovanie tejto témy a vedenie diskusie zvládnuť na maximálne profesionálnej úrovni. Spoločnosťou vnímaná citlivosť tejto témy v sebe zahŕňa zo strany moderátora absolútnu neutralitu vo vedení diskusie. Splnenie

uvedených kritérií je nevyhnutné na profesionálne a korektné prezentovanie témy z viacerých uhlov pohľadov a poskytnutie priestoru divákovi na vytvorenie si ich vlastného názoru.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedený postup u navrhovateľa absentoval. K tomuto záveru dospel na základe vyhodnotenia viacerých kritérií:

- 1) skladba pozvaných hostí, s rozdelením na hostí, ktorí
  - a. boli pozvaní a prišli do diskusie,
  - b. boli pozvaní a neprišli do diskusie,
  - c. neboli pozvaní a neprišli do diskusie,
- 2) prístup moderátora diskusie k téme,
- 3) zásah do ľudskej dôstojnosti E. Cervanovej, G. Dobrotku, M. Valašika.

Ad 1) Do programu *Večer pod lampou* dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. boli pozvaní a prišli do diskusie: štyria odsúdení v kauze *Cervanovi* M. Andrašik, F. Čerman, M. Kocúr, P. Beďač; právny zástupca niektorých odsúdených A. Böhm, politik F. Šebej, M. Mojžiš, P. Fiala (lekár, patológ, súdny lekár), A. Bán, R. Kirchhoff (filmár) a telefonicky L. Cohen z Francúzska.

Do programu boli pozvaní a neprišli sudcovia J. Kliment a Š. Michálik s ospravedlnením, že neboli zbavení mlčanlivosti, prokurátor M. Valašik s odôvodnením, že nebol zbavený mlčanlivosti, vyšetrovateľ Lamačka takisto s odôvodnením, že nebol zbavený mlčanlivosti; dvaja bližšie neoznačení svedkovia sa nedostavili, pretože nemali záujem zúčastniť sa diskusie; bližšie neoznačený znalec; psychológ Heretik uviedol, že nepríde do diskusie.

Do programu nebol pozvaný a ani neprišiel prokurátor Vlachovský, s ktorým sa nepodarilo spojiť. Moderátor programu nesprávne uviedol, že ho pozvali; aj keď úmysel pozvať prokurátora Vlachovského zrejme existoval, vzhľadom k jeho nezastihnuteľnosti pozvanie nebolo realizované.

Vzhľadom na potrebu zabezpečenia plurality názorov na kauzu *Cervanovi* je vhodné pripomenúť, že do diskusie neboli pozvaní blízki E. Cervanovej, aj keď vzhľadom na citlivosť témy by bolo pre nich zrejme náročné sa diskusie zúčastniť. To však nie je možné prezumovať bez ich vyjadrenia.

Ad 2) Moderátor o odmietnutí pozvaní niektorými hosťami informoval a komentoval to nasledovne: „ja som sa teda pravdupovediac ešte s takýmto niečím nestretol, pozveme niekoho na slobodnú diskusiu alebo povieme, že prideme za ním a nech povie slobodne svoj názor, svoj pocit alebo to, že nechce o tom hovoriť, na kameru, a nikto, ani jeden to nechcel urobiť. Ja im neupieram to právo, iba hovorím, že ešte som sa s takým niečím nestretol. Tak opýtam sa vás, ktorí tu teraz sedíte. Tí ľudia naozaj podľa nejakého zákona podľa mlčanlivosti nemôžu k tomuto procesu nič povedať? (...) Ešte raz sa opýtam, že to, že všetci odmietli vrátane tých svedkov a vrátane ďalších ľudí sa k tomu vyjadriť, dá sa to nejak pochopiť? Ja mám psychologicky tendenciu si myslieť toto, že obvinení, odsúdení prídu, lebo majú záujem sa očistiť. Ale neviem si psychologicky vysvetliť tých, ktorí tvrdia, že to bolo inak, že prečo, šak nemusia rovno sem prísť, ale prečo neodpovedia na kameru hocičo. Nemám na to žiadne vysvetlenie. (...) Dobré, svoju povinnosť sme si ale splnili, že oni neprišli je ich vec, ich právo, našou vecou a naším právom je pokračovať aj bez nich.“ Je korektné, že moderátor oboznámil prítomných a divákov so skladbou pozvaných hostí, avšak už komentár a osobný názor moderátora k absencii určitých hostí a k dôvodom, ktoré ich k tomu viedli, je nadbytočný a *a priori* divákovi vsugerúva názor na hostí, ktorí sa do relácie nedostavili. Zároveň je ťažko pochopiteľné, že moderátorovi, resp. novinárovi sa v jeho profesionálnej kariére ešte nestalo, žeby sa niektorý hosť ospravedlnil a do diskusie neprišiel.

Následné vedenie diskusie zo strany moderátora bolo podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednostranne zamerané v prospech odsúdených. V súvislosti s nepoužitím dôkazov z tzv. levočských archívov moderátor neuviedol nič z odôvodnení rozhodnutí súdov, či sa s dôkazmi z tzv. levočských archívov vysporiadali a ak áno, ako sa s nimi vysporiadali. Rovnako hodnotil prítomnosť/nepřítomnosť študentky Zimákovskej na splave a jej možnú účasť na vražde. Takisto „zabezpečenie alibi“ (ako ho nazval F. Šebej) pre odsúdených v programe *Večer pod lampou* prostredníctvom telefonátu s L. Cohen z Francúzska s pomocou tlmočníka, ktorý sám hovoril, že spojenie je veľmi nekvalitné, je jednostranným tvrdením vytrhnutým tiež z kontextu ďalších dôkazov.

Z právoplatných rozhodnutí súdov totiž vyplýva, že sestry Cohenové prišli z Francúzska a v rámci nového procesu s odsúdenými, boli Krajským súdom v Bratislave vypočuté ako svedkyne pričom odsúdeným neposkytli „alibi“, na deň vraždy, ako to odznelo v uvedenej relácii. Svedkyne v deň vraždy ani len na Slovensku podľa ich výpovedí neboli.

Boli sice s odsúdenými do rána v istý deň, bolo to však podľa ich svedeckých výpovedí niekoľko dní pred vraždou E. Cervanovej. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. i táto skutočnosť musela byť prevažnej väčšine diskutérov v uvedenej relácii veľmi dobre známa a napriek tomu odzneli v uvedenej relácii uvedené pravdu-skreslujúce informácie.

Porovnávanie systémov súdnictva pred rokom 1989 a po roku 1989 v tom kontexte, že súdy pred rokom 1989 aj po roku 1989 rozhodli o obžalobe rovnako, teda odsúdili M. Andrašika, F. Čermana, M. Kocúra a P. Beďača za znásilnenie a vraždu študentky medicíny E. Cervanovej, pričom moderátor označil systém súdnictva pred a po roku 1989 nasledovne: „*pred '89 si viem predstaviť sudcov, vyšetrovateľov, hocikoho, eštébákov, ktorí majú nejakú motiváciu, nie je ňou pravda. Čo v roku 2004 vedie alebo 2002, neviem kedy, vedie nejaký súd na Slovensku k tomu, aby sa odmietol zaoberať dôkazmi oficiálne získanými, zákonne získanými, ktoré vy (A. Böhm, pozn.) nazývate, že sú neuveriteľne dôležité pre posúdenie celého skutku?*“. Moderátor divákovi otvoril priestor na vytvorenie jediného možného názoru na fungovanie systému súdnictva po roku 1989.

V závere diskusie prípad *Cervanová* vyhodnotil nasledovne „*Každopádne je asi pravda, že problém má Slovensko.*“

Z prepisu programu vyplýva, že moderátor niekoľkokrát prezentoval svoj názor na kauzu *Cervanová* namiesto toho, aby divákovi poskytol priestor na vytvorenie si vlastného názoru. Navrhovateľ ako verejnoprávne a mienkotvorné médium bol povinný v takejto citlivej téme zachovať nestrannosť a pri absencii pozvaných hostí situáciu vyvažovať.

Pre vyhodnotenie postoja moderátora k téme *Cervanová* nie je dôležitý len jeho priamy komentár, ale aj charakter položených a na seba nadväzujúcich otázok (pozri napríklad rozsudok Veľkého senátu Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku zo 17. decembra 2004, č. sťažnosti 49017/99).

Ad 3) Primárne Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako sa to mylne domnieva navrhovateľ. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že v záujme ochrany ľudskej dôstojnosti sa zakazuje v súlade s čl. 22 a smernice Rady

89/552/EEC o koordinácii niektorých zákonných ustanovení, regulatívnych opatrení a administratívnych postupov členských štátov, vzťahujúcich sa na aktivity v oblasti televízneho vysielania v znení smernice 97/36/EC vysielanie takých komunikátov, ktoré obsahujú podnety k nenávisti na základe rasy, pohlavia, náboženstva alebo národnosti. V ustanovení sa bližšie špecifikujú všeobecne uznané a uznávané morálne a etické štandardy v oblasti vysielaných programov. Nepripustnosť vysielania programov určitého druhu alebo typu možno vyvodit' predovšetkým na základe trestnoprávných noriem. V záujme komplexnosti právnej úpravy sa v navrhovanom ustanovení § 19 ods. 1 deklarujú určité obsahové nepripustnosti, a to pod hrozbou osobitných sankcií. Neznamená to však zavedenie preventívnej kontroly obsahu vysielania, ale stanovuje sa len zodpovednosť stránka v rámci obsahu vysielania. Navrhované obmedzenia sa uplatňujú na všetky druhy programov, vrátane reklamy a programových oznámení.

Podľa čl. 7 ods. 1 a ods. 3 Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii (publikovaného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 168/1998 Z. z. vo forme oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky, ktorý nadobudol pre Slovenskú republiku platnosť dňa 1. mája 1997, v znení oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 345/2002 Z. z. o prijatí Protokolu pozmeňujúcom Európsky dohovor o cezhraničnej televízii) všetky zložky programových služieb svojou formou a obsahom musia rešpektovať ľudskú dôstojnosť a základné práva iných; prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.

Účel ľudskej dôstojnosti sa vymedzuje ako ochrana pred zaobchádzaním, ktoré poníža dôstojnosť človeka ako ľudskej bytosti. Ochrana ľudskej dôstojnosti sa priznáva aj po smrti fyzickej osoby.

V prvom rade je potrebné pripomenúť, že médiá (teda aj navrhovateľ) zohrávajú v právnom štáte dôležitú úlohu. Napriek tomu však nemôžu prekročiť určité hranice, okrem iného, za účelom ochrany dobrého mena ostatných subjektov; je však ich povinnosťou zverejňovať – spôsobom, ktorý zodpovedá ich povinnostiam a zodpovednosti – informácie a názory o politických otázkach a o ďalších otázkach verejného záujmu. Medzi uvedené otázky nepochybne patria aj otázky týkajúce sa fungovania systému súdnictva, teda inštitúcie, ktorá je pre každú demokratickú spoločnosť zásadná. Tlač (médiá) je jedným zo spôsobov,

prostredníctvom ktorého si môžu politici a verejnosť overiť, že sudcovia vykonávajú svoju veľkú zodpovednosť spôsobom, ktorý je v súlade s cieľom, ktorý je základom im zverenej úlohy. Pozornosť však musí byť venovaná osobitnej úlohe súdnictva v spoločnosti. Ako záruka spravodlivosti – základnej hodnoty v právnom štáte – musí požívať dôveru verejnosti, ak má byť úspešná vo výkone svojich povinností. Preto môže nevyhnutne potvrdiť, že ochráni túto dôveru proti útokom, ktoré sú vo svojom jadre nepodložené, najmä z toho pohľadu, že kritizovaní sudcovia majú povinnosť rozhodovať vo veci, ktorá im *per se* bráni odpovedať (reagovať) na útoky (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Prager a Oberschlick proti Rakúsku z 25. apríla 1995, č. sťažnosti 15974/90, § 34). Záujem na zachovaní autority súdnej moci, na zachovaní dôvery občanov v súdnictvo a sudcov je v zmysle čl. 10 Dohovoru v nevyhnutných prípadoch tiež dôvodom, ktorý oprávňuje na základe zákona a primeraným spôsobom obmedziť slobodu prejavu spočívajúcu v neprimeranej, resp. neopodstatnenej kritike súdnictva alebo konkrétnych sudcov. Predmetom ochrany pred neopodstatnenou kritikou pri uplatnení čl. 10 Dohovoru nie je celá súdna moc, ale iba autorita súdnej moci ako nemateriálna hodnota, najmä v súvislosti s rozhodovacou činnosťou súdov. I keď má tlač pri rozvíjaní a zachovávaní demokratickej spoločnosti (a v rámci nej i súdnictva) svoju nepochybniteľnú úlohu, kritika nemôže byť neobmedzená, musí byť primeraná, musí zodpovedať konkrétnym okolnostiam prípadu. Európsky súd pre ľudské práva neposkytuje ochranu autorite súdnej moci pred akoukoľvek kritikou. Súdny nemôžu pôsobiť vo vákuu, pričom autorita súdnej moci sa vytvára prioritne cez súdne rozhodnutia. Kritika činnosti je teda nepochybne prípustná, avšak nevyhnutnou podmienkou je, aby táto kritika bola primeraná a opodstatnená. Dohovor a Európsky súd pre ľudské práva uznávajú, že treba ochraňovať súdy, garantov spravodlivosti v právnom štáte, resp. že treba ochraňovať dôveru v súdy pred deštruktívnymi, nepodloženými útokmi, ktoré sú vo svojej podstate neodôvodnené, obzvlášť vzhľadom na obmedzené možnosti sudcov brániť seba a dôvody svojich rozhodnutí pred verejnosťou. Osobitná ochrana autority súdnej moci sa vzťahuje okrem sudcov aj na prokurátorov.

Sloboda prejavu predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej spoločnosti. Sloboda prejavu sa aplikuje nielen na informácie a myšlienky, ktoré sú prijímané pozitívne a ktoré sú považované za neškodné, ale tiež na tie, ktoré urážajú, pohoršujú a znepokojujú. Ako je uvedené v čl. 10 Dohovoru táto sloboda podlieha výnimkám, ktoré musia byť zreteľne a presvedčivo vyjadrené (Jersild proti Dánsku, 1994, Janowski proti Poľsku 1999). Ochrana práv novinárov šíriť informácie o otázkach verejného záujmu vyžaduje, aby konali v dobrej

viere a na presnom skutkovom základe a poskytnú spoľahlivé a presné informácie v súlade s novinárskou etikou (napríklad Prager a Oberschlick citovaný vyššie, Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku citovaný vyššie). Dobromyseľnosť sa nevzťahuje na hodnotenie, či konanie novinára je v súlade s právnym poriadkom, ale na to, či tvrdené skutočnosti sú pravdivé.

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd je treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy.

V niektorých situáciách však musí sloboda prejavu ustúpiť. Limitačné klauzuly v čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 2 Dohovoru explicitne uvádzajú dôvody obmedzenia slobody prejavu, pričom ide o obmedzenia, ktoré musia zodpovedať vždy demokratickému charakteru spoločnosti.

Pri dokazovaní a následnom rozhodovaní, či konkrétnym prejavom došlo k zásahu do práv na ochranu ľudskej dôstojnosti, je potrebné vždy starostlivo rozlišovať medzi skutkovými tvrdeniami a hodnotiacimi úsudkami. Zatiaľ čo existenciu skutočností je možné preukázať, pravdivosť hodnotiaceho úsudku dokazovaniu nepodlieha. Požiadavku preukázať pravdivosť hodnotiaceho úsudku nie je možné naplniť a porušilo by to slobodu názoru ako takého, ktorý je základnou súčasťou práva chráneného čl. 10 Dohovoru (napríklad rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Lingens proti Rakúsku 1986, Oberschlick proti Rakúsku 1991, Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku citovaný vyššie).

Každý prejav sa vo svojej podstate týka buď skutkového tvrdenia (faktu, informácie) alebo hodnotiaceho úsudku (názoru, myšlienky). Niekedy prejav môže zahŕňať skutkové tvrdenie aj hodnotiaci úsudok, inokedy sa môže obmedziť len na skutkové tvrdenie alebo len na hodnotiaci úsudok. Na rozdiel od hodnotiacich úsudkov, ktoré majú subjektívny charakter a nemôžu byť predmetom dokazovania, majú skutkové tvrdenia objektívnu povahu a je možné ich objektívne verifikovať. V súvislosti s dôkazným bremenom pri skutkových tvrdeniach je dôležité, že čím je tvrdenie závažnejšie, tým dôveryhodnejší dôkaz musí existovať. Čím hromadnejšie sa distribuuje kritika, tým vyššia je ochrana osobnostných práv. Ak ktokoľvek chce uviesť o inej osobe informáciu difamačného charakteru, nemožno jeho

konanie považovať za rozumné (legitímne), pokiaľ nepreukáže, že mal rozumné dôvody na spoliehanie sa na pravdivosť difamačnej informácie, ktorú šíril; pokiaľ nepreukáže, že podnikol dostupné kroky k overeniu pravdivosti takejto informácie, a to v miere a intenzite, v ktorej mu bolo overenie informácie prístupné, a pokiaľ nepreukáže, že sám nemal dôvod neveriť, že difamačná informácia je pravdivá.

Zverejnenie nepravdivej informácie predstavuje zásah do osobnostných práv vtedy, ak existuje medzi zásahom a porušením osobnostnej sféry príčinná súvislosť a ak tento zásah v konkrétnom prípade presiahol určitú intenzitu takou mierou, ktorú už v demokratickej spoločnosti nemožno tolerovať. Kritika je formou vyjadrenia názoru, patrí teda medzi hodnotiace úsudky. Z pohľadu ochrany osobnostných práv je potrebné rozlišovať medzi kritikou prípustnou a kritikou, ktorá môže tvoriť podstatu neoprávneného porušovania práva na česť, dôstojnosť, ochranu osobnosti. Prípustná kritika musí vykazovať znaky vecnosti a konkrétnosti a musí byť obsahovo a formálne primeraná. Požiadavka vecnosti vyžaduje, aby kritika vychádzala z pravdivých skutočností ako základu pre hodnotiaci úsudok. Ak sa vychádza z nepravdivých informácií, ktorých výsledkom je znevažujúci hodnotiaci úsudok, je potrebné takúto kritiku kvalifikovať ako neprípustnú. Prípustnou nie je ani kritika, ktorá nemá skutkový základ, obzvlášť ak je aj medializovaná. Kritika by sa mala vyvarovať všeobecných súdov, ktoré nie sú podporené konkrétnymi argumentmi. Ak má nejaké tvrdenie podobu hodnotiaceho úsudku, môže jeho prípustnosť závisieť od toho, či pre tento úsudok existuje dostatočný faktický podklad (pozri napríklad Macejková, I., predsedníčka Ústavného súdu Slovenskej republiky: Má sloboda prejavu hranice? Zverejnené na internetovej stránke Ústavného súdu Slovenskej republiky v časti Dokumenty, Dokument č. 18/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zohľadnil skutočnosť, že program *Večer pod lampou* bol vysielaný v hlavnom vysielacom čase o 20:15 hod. na Dvojke a trval cca tri hodiny. V rámci vysielacieho času mu bol venovaný rozsiahly priestor.

V súvislosti so zásahom do ľudskej dôstojnosti E. Cervanovej Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil skutkový stav, obsah programu *Večer pod lampou* na základe obrazového záznamu, ktorý je súčasťou administratívneho spisu odporcu, a na základe prepisu uvedeného záznamu zhodne s posúdením odporcu ako spôsobilý svojím obsahom, spôsobom spracovania a spôsobom vedenia diskusie moderátorom zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti E. Cervanovej. Napriek tomu, že kauza *Cervanová* bola právoplatne skončená, v programe neboli

prezentované žiadne dôkazy a závery súdov vyplývajúce z odsudzujúcich rozsudkov. Neobstojí tvrdenie navrhovateľa a moderátora, že sudcovia mohli prísť a obhajovať svoje rozhodnutie; sudca je zákonne limitovaný vo vyjadrovaní sa k prejednávanej veci, a to aj k právoplatne skončeným (§ 30 ods. 10 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov); v takom prípade je namieste citovanie právoplatného rozhodnutia sudcu, čo v predmetnom programe absentovalo. Program bol zameraný na obhajobu odsúdených za znásilnenie a vraždu L. Cervanovej; moderátor spolu s hosťami opakovane spochybňovali oficiálnu verziu vyšetrovania; v programe bolo uvedené, že mohlo dôjsť k justičnému omylu. V spôsobe vedenia diskusie moderátorom absentovalo prejavenie rešpektu k zosnulej L. Cervanovej z dôvodu, že diskusia prebiehala za prítomnosti osôb, ktoré sú podľa právoplatných rozsudkov zodpovedné za jej smrť, pričom moderátor ponechal týmto osobám priestor na prezentovanie ich verzie skutkového stavu. Navrhovateľ nepredložil súdu takú argumentáciu, na základe ktorej by súd mohol konštatovať, že právo na informovanie verejnosti o kauze *Cervanová* bolo potrebné prezentovať v takých súvislostiach a spôsobom, ktorý bol zameraný predovšetkým na obhajobu odsúdených. Navyše, samotná L. Cervanová sa brániť už nemohla a navrhovateľ neumožnil ani jej blízkym, ak by o to mali záujem, sa ku kauze vyjadriť. Účelom programu nebolo hľadanie pravdy a ani konfrontácia rôznych názorov na kauzu *Cervanová*, ale prezentovanie faktov v prospech odsúdených.

K zásahu do ľudskej dôstojnosti G. Dobrotku Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že z programu *Večer pod lampou* nevyplýva, žeby bola overovaná informácia F. Šebeja, že G. Dobrotka bol psychológ – psychopat, že tvrdil, že spoločnosť treba deratizovať a všetkých obesit'. Napokon, z vyjadrenia samotného F. Šebeja vyplýva aj opačná informácia o G. Dobrotkovi, a to že s G. Dobrotkom rád debatoval o rôznych veciach, vrátane kauzy *Cervanová*, G. Dobrotka bol zaujímavým prednášateľom a ako učiteľ bol medzi študentmi (medzi ktorých patril aj F. Šebei) obľúbený. Najvyšší súd Slovenskej republiky súhlasí s odporcom, že označenie G. Dobrotku za psychopata, deratizéra spoločnosti a osobu prakticky sa podpisujúcu pod rozsudky smrti, je stanoviskom F. Šebeja, ktoré je závažným obvinením konkrétnej osoby. Pravdivosť uvedeného tvrdenia nebola zo strany navrhovateľa vôbec overovaná a navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že mal rozumné dôvody na spoliehanie sa na pravdivosť uvedených difamačných informácií. Nie je preto bez ďalšieho zrejmé, či ide o tvrdenie pravdivé. Ako už bolo uvedené, zverejnenie nepravdivej informácie predstavuje zásah do osobnostných práv vtedy, ak existuje medzi zásahom a porušením

osobnostnej sféry príčinná súvislosť a ak tento zásah presiahol určitú intenzitu takou mierou, ktorú už v demokratickej spoločnosti nemožno tolerovať. Prípustnou nie je kritika, ktorá nemá skutkový základ, obzvlášť ak je medializovaná.

Rovnako obvinenie prokurátora M. Valašíka z pokusu o trojnásobnú vraždu odsúdených je závažné. Vzhľadom na jeho závažnosť mal navrhovateľ preukázať, že mal rozumné dôvody na spoliehanie sa na pravdivosť uvedených difamačných informácií. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obvinenie z vraždy bez ďalšieho nie je preháňaním alebo zveličovaním informácií, ktorého miera je prípustná v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. V programe *Večer pod lampou* bol odvysielaný záznam záverečnej reči prokurátora M. Valašíka. Odvysielanie záznamu ako takého má miesto v programe o takej diskutovanej téme, od odvysielania ktorého sa môže odvíjať ďalší vecný a faktický priebeh diskusie. Emotívne komentovanie záverečnej reči prokurátora hosťami programu („pokúsil sa o trojnásobnú vraždu“) je nadbytočné v programe tohto druhu a predstavuje zásah do osobnostných práv prokurátora M. Valašíka.

V prípade uvedených dvoch osôb – G. Dobrotku, M. Valašíka – možno zhrnúť, že kritika smerujúca voči nim nebola podložená, neboli pri nej použité (tak ako to pri hodnotiacich úsudkoch býva) slová „zrejme“, „vraj“, „údajne“; súd opätovne zdôrazňuje, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že mal rozumné dôvody na spoliehanie sa na pravdivosť uvedených difamačných informácií, a neskúmal pravdivosť uvedeného tvrdenia. Komentáre len dotvárali charakter programu *Večer pod lampou* v prospech odsúdených.

Skúmať primeranosť zásahu do práva na slobodu prejavu v konkrétnom prípade je možné aj využitím trojstupňového testu proporcionality:

- a. test dostatočne dôležitého cieľa, t.j. test vhodnosti,
- b. test nevyhnutnosti, teda či nebolo možné použiť šetrnejší zásah,
- c. test proporcionality v užšom slova zmysle.

Ad a. Uvedený zásah do slobody prejavu uložením sankcie v predmetnej právnej veci možno považovať za vhodný, pretože umožňuje dosiahnuť legitímny cieľ, a to ochranu iného základného práva garantovaného Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom – práva na zachovanie a ochranu ľudskej dôstojnosti.

Ad b. Zásah do práva na slobodu prejavu bol nevyhnutný, pretože došlo k zásahu do práva na ochranu ľudskej dôstojnosti E. Cervanovej, G. Dobrotku, M. Valašíka.

Ad c. Intenzita zásahu do jedného základného práva sa porovnáva s mierou uspokojiteľnosti práva v kolízii, pričom intenzita zásahu a miera uspokojenia nadobúdajú jednu z hodnôt – nízka, stredná a podstatná. Čím hromadnejšie sa distribuuje kritika, tým vyššia je ochrana osobnostných práv. Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky intenzita zásahu do slobody prejavu navrhovateľa bola nízka s ohľadom na to, že E. Cervanová nebola osobou verejne známou, preto jej osobnosť (do ktorej patrí aj právo na ochranu ľudskej dôstojnosti) požíva najvyššiu mieru ochrany spomedzi uvedených troch osôb. Psychológ G. Dobrotka takisto nebol verejne známou osobou, ktorá by bežne vystupovala na verejnosti a prezentovala tak svoje názory; toho času je zosnulý a nemôže difamačné obvinenia vyvrátiť alebo potvrdiť. Najmenšiu mieru ochrany spomedzi uvedených troch osôb požíva prokurátor M. Valašík, ktorý bol predstaviteľom justičného systému a do istej miery osobou známejšou ako E. Cervanová a G. Dobrotka. Zároveň je však nevyhnutné mať na pamäti, že aj keď ide o osobu predstavujúcu jednu zo zložiek justičného systému, na ktorej odborný a morálny kredit je kladený zákonný dôraz, ani táto osoba nepodlieha takej miere kritiky ako politik; inými slovami, prokurátor musí požívať vyššiu mieru ochrany ako politicky činná osoba, zároveň však menšiu mieru ochrany ako osoba súkromná. To však neumožňuje iným subjektom, vrátane médií, obviňovať aj takúto osobu z vraždy, resp. z pokusu vraždy, bez relevantných podkladov a overenia pravdivosti tvrdenia. Ide o závažné obvinenie aj vzhľadom na skutočnosť, že prokurátor ako orgán činný v trestnom konaní je povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom svojej funkcie, a je zákonne limitovaný v možnostiach reakcie na uvedené obvinenie.

Navyše, uložená pokuta 50 000 € v zmysle § 67 ods. 5 písm. e/ zákona č. 308/2000 Z. z. je bližšie dolnej hranici zákonnej sadzby (zákon umožňuje pri uvedenom porušení povinnosti uložiť vysielateľovi televíznej programovej služby pokutu od 3319 € do 165 969 €).

K námietke navrhovateľa, že odporca v zápisnici neuviedol okrem výroku aj odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza nasledovné:

Rozhodnutie je záväzný akt správneho orgánu, ktorý autoritatívnym spôsobom zakladá, mení alebo ruší práva a povinnosti účastníkov konania a ktorým sa končí správne

konanie. Rozhodnutie musí byť zákonné, musí ho vydať na to príslušný orgán, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti (§ 46 Správneho poriadku v spojení s § 71 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.). Rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. Rozhodnutie odporcu č. RP/112/2011 zo dňa 20. decembra 2011, ktoré je predmetom preskúmania v tomto súdnom konaní, bolo vydané v písomnej forme, obsahuje všetky podstatné náležitosti rozhodnutia, výrok, odôvodnenie, poučenie, obsahuje označenie orgánu, ktorý ho vydal, odtlačok úradnej pečiatky odporkyne a podpis predsedu Rady pre vysielanie a retransmisiu ako jej štatutárneho orgánu. Nie je dôvod pochybovať o tom, že napadnuté rozhodnutie č. RP/112/2011 zo dňa 20. decembra 2011 vydal orgán, ktorý by na to nebol oprávnený. Ide o rozhodnutie kolektívneho orgánu, ktoré bolo vydané v písomnej forme. Rada nie je orgánom štátnej správy v klasickom ponímaní, ale je správnym orgánom *sui generis*. Platné rozhodnutie Rady je utvárané prejavom vôle deväťčlenného kolektívneho orgánu. Členovia Rady nemajú rovnaké postavenie ako zamestnanci iných orgánov štátnej správy s rozhodovacou právomocou zverenou im na konkrétnom úseku štátnej správy. Členovia Rady nie sú stále prítomní v sídle Rady, zasadajú v dvojtýždenných intervaloch, preto sa nemôžu podieľať na napĺňaní pôsobnosti a poslania Rady, tak ako bežní štátni zamestnanci, a preto boli Kancelárii Rady zverené konkrétne právomoci, medzi ktoré patrí aj vykonávanie uznesení prijatých Radou a vypracovávanie písomných rozhodnutí. Vypracovávanie rozhodnutí sa realizuje zásadne na základe pokynov Rady.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. sa na konanie podľa zákona č. 308/2000 Z. z. vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní – Správny poriadok – okrem ustanovení § 23 v časti nesprístupnenia zápisníc o hlasovaní a § 49, § 53, § 54, § 56 až § 68 Správneho poriadku.

Podľa § 22 Správneho poriadku o ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu (ods. 1). Zo zápisnice musí byť najmä zrejmé, kto, kde a kedy konanie uskutočňoval, predmet konania, ktoré osoby sa na ňom zúčastnili, ako konanie prebiehalo, aké návrhy boli podané a aké opatrenia sa prijali; v zápisnici o hlasovaní sa uvedie aj výrok rozhodnutia a výsledok hlasovania (ods. 2). Zápisnicu podpisujú po prečítaní všetky osoby, ktoré sa na konaní zúčastnili, a zamestnanec (člen) správneho orgánu uskutočňujúceho konanie, zápisnicu o hlasovaní všetci prítomní členovia

správneho orgánu. Odopretie podpisu, dôvody tohto odopretia a námietky proti obsahu zápisnice sa v nej zaznamenajú (ods. 3).

Podľa ustanovení Správneho poriadku aj zápisnica zo zasadnutia Rady musí obsahovať všetky predpísané náležitosti. Odporca na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo dňa 20. decembra 2011, prijal uznesenie vo veci správneho konania č. 439/PLO/O-5414/2011 voči navrhovateľovi, ktorým rozhodol, že navrhovateľ porušil povinnosti ustanovené v § 16 ods. 3 písm. a/, § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z., za čo mu uložil sankciu – pokutu vo výške 50 000 € a odvysielanie oznamu o porušení zákona. Rada, ako kolektívny orgán, v deň svojho rozhodovania nevypracováva písomné vyhotovenie rozhodnutia. Písomné vyhotovenie rozhodnutia vypracováva Kancelária Rady, ako jej podporný administratívny aparát, podľa pokynov Rady. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje námietku navrhovateľa, týkajúcu sa toho, že rozhodnutie odporcyné prijaté dňa 20. decembra 2011 neobsahovalo všetky podstatné náležitosti rozhodnutia už v deň jeho vyhlásenia, za neopodstatnenú a to aj po analýze rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý bol vydaný vo veci sp. zn. 2Sžo/73/2010 zo dňa 20. októbra 2010, keďže uvedený rozsudok sa vyjadril len k činnosti odporcu súvisiacej s ustálením okamihu začatia plynutia subjektívnej lehoty na vydanie rozhodnutia a to v čase, keď zákon č. 308/2000 Z. z. uvedený rozhodujúci okamih neupravoval (na rozdiel od v súčasnosti účinnej právnej úpravy; § 64 ods. 4 druhá veta zákona č. 308/2000 Z. z.). K spôsobu a forme samotnej rozhodovacej činnosti odporcu na jeho zasadnutiach sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2Sžo/73/2010 zo dňa 20. októbra 2010 nezaoberal. Zápisnica odporcu z jeho zasadnutia zo dňa 20. decembra 2011 obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, t.j. výrok rozhodnutia ako aj výsledok hlasovania. Zákon č. 308/2000 Z. z. ani Správny poriadok neupravujú povinnosť odporcu verejne vyhlásiť rozhodnutie, vrátane jeho odôvodnenia napr. tak ako to stanovuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 156. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedený záver prízvukuje aj z dôvodu, že o identickej námietke navrhovateľa rozhodol rovnako už v iných veciach vedených pod sp. zn. 4Sž/10/2012 a sp. zn. 4Sžo/13/2012, ktoré sú navrhovateľovi k dispozícii, nakoľko rozhodnutia sp. zn. 4Sžo/13/2012 zo dňa 29. mája 2012 a sp. zn. 4Sž/10/2012 zo dňa 18. septembra 2012 boli navrhovateľovi doručené, a teda právne závery k tejto otázke sú mu už známe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje odôvodnenie uloženej sankcie za podrobné, konformné so zákonom č. 308/2000 Z. z., Správnym poriadkom a zásadami administratívneho trestania za správne delikty. Pri ukladaní druhu a výšky sankcie odporca zohľadnil závažnosť správneho deliktu, mieru zavinenia navrhovateľa (objektívna zodpovednosť za správny delikt bez ohľadu na zavinenie), rozsah a dosah vysielania (navrhovateľ je celoplošným vysielateľom), trvanie a následky porušenia povinnosti (program bol vysielaný dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod., t.j. v hlavnom vysielacom čase, trval cca tri hodiny vysielacieho času).

Vychádzajúc z uvedených skutočností odporca postupoval v súlade s ustanoveniami § 19 ods. 1 písm. a/, § 64 zákona č. 308/2000 Z. z., § 3 ods. 3 písm. b/ zákona č. 532/2010 Z. z. a Správneho poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že navrhovateľ nebol uznaný za vinného zo spáchania správneho deliktu preto, že odvysielal program *Večer pod lampou* dňa 23. júna 2011 o cca 20:15 hod. na tému *Cervanová, príp.* za to, že dotknutá strana, sudcovia, prokurátori a znalci nemohli reagovať a brániť sa voči tvrdeniam kritikov, ako sa to snaží verejnosti podsúvať, ale navrhovateľ bol odporcom uznaný za vinného zo spáchania správneho deliktu preto, že nezabezpečil všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci uvedeného programu a spôsobom jeho spracovania a obsahom zasiahol do ľudskej dôstojnosti prokurátora M. Valašíka, E. Cervanovej a forenzného psychológa G. Dobrotku, čím došlo k porušeniu ustanovení § 16 ods. 3 písm. a/, § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.

K námietke navrhovateľa, že výsledok monitoringu jeho vysielania od 1. januára 2011 do 5. septembra 2011 spracovaný spoločnosťou Slovakia online, s.r.o. nie je súčasťou administratívneho spisu, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že išlo o monitoring vysielania navrhovateľa v rámci programovej služby Dvojka. Javí sa viac ako nepravdepodobné, žeby navrhovateľ nemal žiadnu vedomosť o svojom vlastnom vysielaní, programovej štruktúre a obsahu vysielaných programov. Išlo o vyhodnotenie informácií a programov, ktoré boli a museli byť navrhovateľovi známe z jeho vlastnej činnosti a sám mohol na ne vo vyjadrení k začatiu správneho konania poukázať. Navyše, navrhovateľ bol oboznámený s podkladmi rozhodnutia (záznam vysielaného programu a prepis skutkového stavu) a mal možnosť sa k nim vyjadriť, svoje právo však nevyužil, konkrétne sa k podkladom rozhodnutia nevyjadril ani nenavrhol vykonanie žiadnych ďalších

dôkazov; v tomto kontexte Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* (zákony sú písané pre bdelych, teda pre tých, ktorí dbajú o svoje práva). Skutočnosť, že monitoring programov sa v administratívnom spise nenachádzal, nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia odporcu, pretože navrhovateľovi boli tieto programy známe z jeho vlastnej činnosti. Navrhovateľovi nič nebránilo, aby na svoje programy, ktoré sú mu z jeho činnosti známe, poukázal a preukázal nimi svoje tvrdenia. Navrhovateľ však toto svoje právo nevyužil. Napokon navrhovateľ sám predložil monitoring tlače a ostatných médií z rokov 2007-2011 súvisiacich s kauzou *Cervanová*.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozhodnutie odporcu č. RP/112/2011 zo dňa 20. decembra 2011 podľa ustanovenia § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ako súladné so zákonom vo výrokovej časti v bode II. potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. februára 2013

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia

Dagmar Bartalská

